

Rose de la Clarté

Vlak na Boulogne begon het gesodemieter. Op één van die lange hellingen naar boven in het Noord Franse kustgebied hield-ie er mee op. Nog net kon het oude vrachtwagentje de vluchtstrook bereiken met z'n paniekluchtjes aan.

We hadden de dagen ervoor een metalen laadbak gemaakt op het kale chassis om eindelijk naar Bretagne te kunnen vertrekken. Het oorspronkelijke plan was september, maar omdat ik kort na terugkomst met Rudi uit de Creuse halsoverkop het Romeo en Julia decor van Toer van Schayk moest verkleinen voor op het piepkleine toneel van de Opera van Athene en daarna de tekeningen moest toelichten – vreemde ervaring overigens om onverwachts even de Acropolis te beklimmen en in de Plaka op een terrasje te gaan eten – kwam het er niet van om er nog een enigszins zomerachtige tocht van te maken. Het een gedoe als de rijdersbank omhooggekapt moet worden om bij de motor te komen, als je met z'n tweeën in het uiterst krappe cabinetje zit, waarin ook nog onze bagage was gepropt en de ruime bak met gereedschap om de wagen eventueel compleet te kunnen demonteren: Met alle bepakking eruit de regen in, om te wachten wat de diagnose was.

Dit was het begin van een handicapreis van drie lange dagen, die draaide rond de toevoer van de brandstof naar de motor, die om nog onbekende reden niet normaal verliep. Na enkele identieke stops, besloot Rob de tank onder de wagen vandaan te halen en deze op de laadbak vast te binden, zodat er meer druk zou ontstaan. Hierdoor werden de etappes flink verlengd, ook al ontdekten we dat de tank bovendien lek bleek te zijn.

Om een uur of negen s'avonds – we vertrokken om zeven uur uit Vlissingen – gingen we, net Mont Saint-Michel voorbij dat als een ansichtkaart in het donker was verlicht, iets eten in een autowegeettablissement. Volledig verlaten en overdadig met TL verlicht, lieten we ons bord volscheppen met een onduidelijke substantie met een nog onbestemder kleur door een piepkleine vrouw met een pikzwart snorretje: Plat du Jour, dat waarschijnlijk al evenlang in de toonbank lauw werd gehouden als wij onderweg waren. Keurig in de pas lopend met de beroemde globalisering, smaakte de even beroemde franse keuken zelfs met toediening van een flinke laag zout naar niets. Al met al vonden we net zo'n gezellig motelletje en vielen, toch al gevorderd tot St. Malo aan de Bretonse noordkust, inmiddels opvallend naar diesel stinkend in bed.

Een hermetisch grijs. Geen verschil tussen land en lucht. Mijn eerste kennismaking met Bretagne in daglicht. Een gestage regen in zo'n dichtheid, dat de watersubstantie alles gelijk trok. Geen zicht op het kustgebied, waarnaar ik zo benieuwd was. De aanblik van de laadbak was onthutsend: een vette stinkende laag diesel, drijvend in het water. De plaats waar de wagen die nacht had gestaan was de enige plek die opvallend felle kleuren vertoonde.

Snel in de cabine en dat probleem naar later verplaatsen besloten we zonder woorden. Ons doel bereikten we tegen het middaguur: Perros-Guirec, een plaatsje op een klein stukje rots dat de zee insteekt. Het is het enige stukje in Bretagne, waar de rotsen uit rose-rood graniet bestaan en waar het mij om te doen was.

Direkt achter het plaatsje belandden we in een vreemd landschap van schots en scheef gestapelde blokken van soms enkele kubieke meters, die door de regen donkerrood afstaken tegen de ineens opklarende lucht. Her en der staken kranen tussen de blokken uit als onderstreping van de vreemde disorde, die zeker ook iets moois had. Alle twijfel of ik misschien een vruchteloze reis zou maken om een steensoort aan te treffen die ik uiteindelijk niet zoek, verdween in een zekere opwinding. Gespannen om wat we zouden aantreffen en of we welkom zouden zijn, reden we een terrein op, waar tussen alle rommeligheid ineens een poging stond van iets keurigs, niet helemaal afgemaakt, maar zelfs met iets van een tuintje. Dit was het kantoor van de carrière waarin naast alle tot kitsch verwerkte graniet in hoogglans prullaria een typisch franse vrouwelijke man zat aan een zelfde hoogglans tafel met tegenover hem zijn even typerende poedeltje. Niet de combinatie die je zou verwachten

in een omgeving van absolute ruwheid. Vriendelijk werden we verzocht te wachten tot de Patron klaar was met een bespreking in een ander vertrekje.

De kleinschaligheid van dit kantoortje stemde me hoopvol voor de komende onderhandeling, omdat we rotsblokken wilden gaan zoeken in een zo ruw mogelijke vorm en om zo ook uit de handelswaarde van het steen te blijven. Uiteindelijk maakten we kennis met een klein dikker-tje met een uiterst vriendelijk gezicht, die ons welwillend te woord stond en aan een half gebrekkig frans woord genoeg bleek te hebben. Hij ging eten en wij gingen zoeken op het omringende terrein. Al gauw bleek ik weinig te hebben aan mijn keurig opgestelde lijstje met maten voor het nieuwe beeld. De stenen lagen zo onduidelijk door- en overelkaar, dat het ons het beste leek om voor te stellen gewoon maar te beginnen met laden en dan te schatten of het genoeg zou zijn. Ook het maximale gewicht voor het vrachtwagentje zou daarin mede bepalend zijn.

Voldaan van zijn lunch duwde de Patron ons met onze modderpoten in z'n luxewagen. We hadden zijn carrière nog niet gezien. Slingerend tussen steenhopen en struikgewas reden we een open plek op, die gedomineerd werd door een enorme kraan en een buitennissig grote heftruck, die vijftien tons blokken graniet verplaatste alsof het suikerklontjes waren. Pas aan de rand van de eigenlijke groeve openbaarde zich iets van een totaal andere dimensie dat met gepaste trots gepresenteerd werd door de Patron: een vierkant gat van zo'n zestig bij zestig meter en een diepte van tachtig meter. Donkerrood door al het vocht stak daar een soort negatieve kathedraal de bodem in. Prachtig gestructureerd door de vierkant gezaagde blokken die daaruit gewonnen waren. Piepkleine mannetjes met gele helmen op, alsof die hen zouden kunnen beschermen, liepen op de bodem hun werk te doen. Er schijnen nog meer van die groeves te zijn, die bijna pal rond het plaatsje gesitueerd zijn. Ik kon het toch niet nalaten de Patron te vragen of hij wel eens het gevoel had dat ze in feite hun eigen grond aan het afgraven zijn en of daaraan een eind aan zicht is. Hij keek me ietwat hulpeloos aan en maakte slechts een gebaar die een eindeloze toekomst omvatte. Wegrijdend vroeg ik me af wat ze in godsnaam met die gaten moeten als ze stoppen op die plek. Ik durfde hem daarmee niet nog eens lastig te vallen.

In no-time lagen negen blokken graniet met behulp van een beestachtig grote graafmachine op ons vrachtwagentje en na een kop koffie en het doorbladeren van mijn documentatie, reden we met drie gekregen dertig liter jerrycans het terrein weer af. Drie ton voor driehonderd Euro was waar ik stiekum op had gehoopt. Een plaats waar ik rustig nog eens terug kan komen. Met de bidons achterop de laadbak gebonden, verbonden met de motor door allerlei slangen, kwamen we via een nachtstop in Caen, van benzinstation naar benzinstation – te kleine tankjes – vrijdagavond om zeven uur weer in Vlissingen aan. Uiteindelijk veel sneller dan we gedacht hadden. Bretagne ga ik nog wel eens bekijken.

De stenen liggen hier op straat als klouterplaats voor de kindertjes en één ligt inmiddels doormidden gespleten binnen. Het seizoen is weer begonnen.